

Abstrakt:

Dokazování ve věcech péče o nezletilé vyžaduje multidisciplinární přístup, protože poměry v rodině prochází významnými změnami, přičemž soudní rozhodnutí musí hledat zájem dítěte především pro dobu budoucí. Takový přístup není omezen jen na vlastní dokazování klasickými důkazními prostředky, nýbrž se přihlíží i k výsledkům procesních odklonů, jako např. k mediaci, rodinné terapii, péči na zkoušku. Co do jednotlivých důkazních prostředků je nutné zdůraznit, že názor dítěte nemusí být zjištěn vždy přímo, že pravost a správnost listiny by měla být hodnocena pomocí domněnek, určených hmotným právem, a že znalecké posudky mají představovat až krajní řešení rodičovského konfliktu. Nalézání dohody může pomoci i poskytnutí většího časového rámce, jakož i poučení soudu o délce a nákladnosti řízení, v němž by musel soud vyčkat na znalecký posudek. Správné uchopení dokazování pomáhá řešit nejčastější konflikty rodičů, a to na téma střídavé péče, nebo na téma výše dlužného výživného. Ústavním soudem vyložená presumpce střídavé péče není správná, protože upřednostňuje rovnost rodičů před zájmem dítěte a protože ukládá státu důkazní břemeno, ačkoli je povinen dodržet zásadu vyšetřovací. Sebekriticky a s nadhledem je nutné si uvědomovat limity dokazování, kdy nemůže nahradit životní pouto, např. mezi osvojencem a osvojitelem. Výsledky české rekodifikace civilního práva procesního lze hodnotit kladně pouze v otázce upuštění od soukromých znaleckých posudků. Jejím negativem je především nepropojenost s nespornými řízeními a vnášení nových konceptů bez náležitého vyhodnocení jak v zemi původu, tak v podmínkách české procesní praxe. Jako příklad takového přístupu lze uvést změnu pojetí výslechu strany, která může založit trestní odpovědnost, nebo popírání pravosti soukromých listin bez řádného přihlídnutí k úpravě občanského zákoníku.